

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **P. K.**, bytem V., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, ve věci žaloby o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010, č.j. X, ve věci odnětí invalidního důchodu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010, č.j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010, č.j. X, kterým byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 12. 1. 2010, č.j. X, jímž byl žalobci odňat invalidní důchod.

V žalobě namítal žalobce, že se jeho zdravotní stav od poslední operace nezlepšil, stejně jako schopnost vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že navrhuje důkaz posudkem příslušné posudkové komise.

Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších

předpisů (dále „s.ř.s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.), tedy ke dni 22. 3. 2010.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že dne 2. 11. 2009 proběhla u žalobce kontrolní lékařská prohlídka, při níž posudkový lékař vyslovil, že žalobce již není nadále plně ani částečně invalidní. Proti rozhodnutí ze dne 12. 1. 2010 o odnětí invalidního důchodu podal žalobce námitky, protože se jeho zdravotní stav od poslední operace v roce 2007 nezlepšil a ohodnocení míry poklesu pracovní schopnosti o 10% považuje za nesprávné. K důkazu doložil zprávu MUDr. M. ze dne 27. 1. 2010. Žalobce v námitkách namítal, že nebyl správně zjištěn skutkový stav a požádal o přehodnocení jeho nároku na invalidní důchod. Opětovně posoudil zdravotní stav žalobce lékař žalované dne 11. 3. 2010 a dospěl k závěru, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a míru poklesu jeho pracovní schopnosti stanovil na 20%. Datum zániku invalidity potvrdil. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce do 31. 12. 2009 označila žalovaná postižení podle kapitoly XV oddílu H položky 61 písm. a) přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb. stejně jako lékař OSSZ. Postižení žalobce od 1. 1. 2010 přirovnala lékařka žalované ke stavu uvedenému v kapitole XV položce 11 přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb.

Napadeným rozhodnutím žalovaná námitky žalobce zamítla a namítané rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění uvedla, že žalobci dne 10. 2. 2010 odňala invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, protože podle posudku OSSZ Jeseník od 12. 1. 2010 není již žalobce plně ani částečně invalidní. Dále žalovaná uvedla, že v námitkách žalobce projevil nesouhlas s rozhodnutím správního orgánu I. stupně a uvedl, že jeho zdravotní stav se od poslední operace nezlepšil a že proto požádal o přehodnocení nároku na invalidní důchod prvního stupně. Žalovaná uvedla, že přezkoumala namítané rozhodnutí v plném rozsahu a vzhledem k nesouhlasu žalobce s posudkem OSSZ posoudila jeho invaliditu podle § 5 písm. j) a § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb. Podle podaného posudku ze dne 11. 3. 2010 nebyl žalobce plně ani částečně invalidní (podle předpisů účinných do 31. 12. 2009 i po 1. 1. 2010) a míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena posudkem lékařky žalované na 20% a tato míra nebyla měněna. Dále žalovaná ocitovala (pouhým odkazem na označení příslušné ustanovení přílohy vyhlášky) rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Dále uvedla žalovaná, že při zjištění zániku invalidity se důchod odejme a zánik invalidity byl zjištěn posudkem OSSZ Jeseník a potvrzen posudkem žalované. Žalovaná v závěru rozhodnutí ocitovala ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a uvedla, že pokud správní orgán neshledá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo nesprávné, zamítne námitky a namítané rozhodnutí potvrdí. Žalovaná uzavřela, že na základě těchto skutečností rozhodla tak, jak uvedla ve výroku.

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 108 věta první zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, pokud tento zákon nestanoví jinak, platí pro řízení ve věcech důchodového pojištění a pro řízení ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti správní řád.

Podle speciálního ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. (které je částečně duplicitní a jako speciální ustanovení má před citovaným § 108 téhož zákona přednost) není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí, a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a § 100 odst. 2 správního řádu neplynou, a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

Podle ustanovení § 85a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. v řízení ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí; zahájení řízení z moci úřední se účastníkům zpravidla neoznamuje. Podle § 85a odstavce 2 téhož zákona rozhodnutí o přiznání dávky důchodového pojištění je orgán sociálního zabezpečení povinen vydat nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení; ustanovení § 71 odst. 3 písm. b) správního řádu tím není dotčeno.

Podle § 67 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodnutí se vyhotovuje v písemné formě. Rozhodnutí se písemně nevyhotovuje, stanoví-li tak zákon; výroková část takového rozhodnutí, podstatné části jeho odůvodnění a poučení o opravném prostředku se pouze vyhlásí a do spisu se učiní záznam, který obsahuje výrokovou část, odůvodnění, datum vydání, číslo jednací, datum vyhotovení, otisk úředního razítka, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.

Podle § 68 odst. 1 správního řádu rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.

Podle § 68 odst. 2 správního řádu ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§ 18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právnickými osobami, se označují názvem a sídlem. Ve výrokové části se uvede lhůta ke splnění ukládané povinnosti, popřípadě též jiné údaje potřebné k jejímu řádnému splnění a výrok o vyloučení odkladného účinku odvolání (§ 85 odst. 2). Výroková část rozhodnutí může obsahovat jeden nebo více výroků; výrok může obsahovat vedlejší ustanovení.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Podle § 68 odst. 4 správního řádu odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže správní orgán prvního stupně všem účastníkům v plném rozsahu vyhoví.

Porovnáním výše citovaných ustanovení, zejména § 68 odst. 3 správního řádu a žalobou napadeného rozhodnutí soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2010 tyto úvahy neobsahuje a neobsahuje ani žádné informace

o tom, jak se žalovaná vypořádala s námitkami žalobce a jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Žalobce namítal, že jeho zdravotní stav se od poslední operace v roce 2007 nezlepšil a toto své tvrzení doložil lékařskou zprávou, kterou navrhl jako důkaz. K tomu žalovaná neuvedla žádné vyjádření, žádnou úvahu, žádný argument, jak se s těmito konkrétními námitkami a návrhem na dokazování vypořádala, vůbec nijak na ně nereagovala. Žalovaná se vůbec nevyjádřila k tomu, že od jejího uznání invalidity se zdravotní stav žalobce změnil a jak, pokud mělo podle ní dojít ke zlepšení, v čem toto zlepšení spočívá anebo z jakého důvodu dospěla nyní k novému závěru, že žalobce již není invalidní.

Smyslem námitkového řízení je přezkoumat rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, aby na konkrétní nesouhlas a námitky žalobce mohl správní orgán II. stupně odpovědět a vyjasnit mu, proč k naříkanému rozhodnutí dospěl. Proto by rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo už samo dostatečně obsahovat důvod nebo důvody, pro které došlo ke změně práv a povinností žalobce. Tím spíše toto platí pro rozhodnutí správního orgánu II. stupně. Pokud žalobce nesezná z rozhodnutí jeho důvod/y, nemůže se proti němu účinně bránit a celé opravné řízení, jak správní, tak soudní postrádá svůj primární význam.

Rozhodnutí správního orgánu I. a II. stupně tvoří jeden celek, jak setrvale judikují správní soudy. V souzené věci ani v napadeném rozhodnutí ani v rozhodnutí správního orgánu I. stupně není obsažen důvod, na základě kterého došla žalovaná k závěru, že žalobce již není invalidní. Pouhý odkaz na označení ustanovení čísla a písmeny nepostačuje k tomu, aby jak žalobce, tak opravné orgány (správní či soudní) mohly poznat a přezkoumat, jak ke svému závěru správní orgán dospěl.

Judikatura správních úseků krajských soudů a Nejvyššího správního soudu se všeobecně mnohokrát vyjádřila k přezkoumatelnosti správního rozhodnutí a napadené rozhodnutí požadavkům přezkoumatelného rozhodnutí nevyhovuje. Skutečný důvod vydání rozhodnutí není v rozhodnutí o námitkách vůbec uveden.

V tomto ohledu shledává krajský soud jako přiléhavé odkázat na argumentaci Nejvyššího správního soudu z jeho rozsudku ze dne 28. 8. 2007, č.j. 6 Ads 87/2006-36, www.nssoud.cz, č. 1389/2007 Sb. NSS, se kterou se ztotožňuje i v souzené věci. Podle tohoto rozsudku *„nepřezkoumatelností se ... podle konstantní judikatury správních soudů a podle doktríny chápe taková vada správního rozhodnutí, která je charakterizována jako nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. V případě rozhodnutí stěžovatelky byla přitom krajským soudem vytknuta vada spočívající v nedostatku důvodů, neboť jak krajský soud konstatoval, odůvodnění napadeného rozhodnutí je zkratkovité s poukazy na jiná rozhodnutí bez bližšího odůvodnění a rozboru, a nemůže tudíž dávat odpověď na otázku, jakými skutkovými a právními důvody byl správní orgán veden. Odůvodnění sice obsahuje poukaz na ustanovení § 37 zákona o důchodovém pojištění a § 14 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, nicméně jinak odůvodnění připomíná sérii odkazů na obsah správního spisu. Z obsahu napadeného rozhodnutí proto nelze spolehlivě zjistit, proč stěžovatelka dospěla k závěru obsaženému ve výroku.“*

S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Nic na tom nemění ani poukaz stěžovatelky ve vyjádření k žalobě, že její rozhodnutí v posuzovaném případě „se vymyká běžné praxi jí vydávaných rozhodnutí“ a vysoce překračovalo standard

odůvodňování. Nejvyšší správní soud může v této souvislosti pouze podotknout, že standard odůvodňování rozhodnutí stěžovatelky je mu z vlastní činnosti velmi dobře znám, přičemž i stěžovatelka patrně tuší, že by bylo možné vznášet proti tomuto standardu značné výhrady, pokud jde o úplnost a přesvědčivost odůvodnění. V případě posuzovaného rozhodnutí pak onen „výmyk běžné praxí“ snad možno spatřovat pouze v kvantitě odůvodnění (místo běžné jedné věty několik odstavců), pohříchu však ne již v kvalitě. Zatímco totiž v případě jiných rozhodnutí vydávaných stěžovatelkou Nejvyšší správní soud zpravidla může pamětliv zásady definované v rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 6. 1996, č. j. 6 A 825/95 - 7, („Soud může jako překlenutelnou procesní chybu posoudit to, když i přes nedostatečné odůvodnění písemného vyhotovení rozhodnutí jsou skutkové údaje, z nichž správní orgán vycházel, obsahem správního spisu, a skutkové a právní úvahy správního orgánu, které vedly k vydání rozhodnutí, jsou ze spisu alespoň v základních rysech bez pochyb rekonstruovatelné.“), a vědom si toho, že účelem soudního přezkumu správních rozhodnutí není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy, poněkud slevit z nároků na dodržení jinak zcela oprávněných požadavků § 47 správního řádu z roku 1967 (resp. jeho obdoby ve správním řádu) s vědomím toho, že ve správním spisu našel dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí stěžovatelky po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem, v předkládaném rozhodnutí tak učinit nemůže ani při nejlepší vůli. Plně se tu totiž naplňuje druhá premisa již citovaného rozsudku Vrchního soudu v Praze, a to, že „za situace, kdy spis neobsahuje nic, z čeho by bylo možno usoudit na to, z jakých podkladů správní orgán vycházel (§ 3 odst. 4, § 32 odst. 1, § 46 správní řád) a jakými skutkovými a právními úvahami se řídil, nezbyvá soudu, než bez dalšího napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost bez nařízení jednání (§ 250f o.s.ř.) zrušit“.

Jak již bylo výše konstatováno, napadené rozhodnutí stěžovatelky, jakož i rozhodnutí jemu předcházející, pouze opakují stále totéž ve formě odkazů na další podklady a jiná rozhodnutí, přičemž v závěru vždy dodávají doušku o tom, že realizují nějaké soudní rozhodnutí. Přitom ze samotného odůvodnění, natož pak ze správního spisu, v němž není ani jedno ze zmiňovaných soudních rozhodnutí založeno, nelze ani náznakem vytušit, co bylo předmětem těchto rozhodnutí, jakou právní úvahu v nich příslušný krajský soud nastolil a k čemu stěžovatelku zavázal. Pouze z letmé zmínky stěžovatelky ve vyjádření k žalobě by se dalo usuzovat na to, že předmětem výhrad krajského soudu ve všech předchozích rozhodnutích bylo patrně právní posouzení věci. Ovšem z tzv. realizačních rozhodnutí stěžovatelky nelze vůbec zjistit, zda a do jaké míry se s právním názorem krajského soudu, kterým byla, jak správně žalobce poukazoval, zavázána, vypořádala. Snad pouze ze skutečnosti, že se žalobce neustále proti těmto rozhodnutím brání žalobami, lze usuzovat na to, že stěžovatelka právní závěry krajského soudu patrně nerespektuje.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud musí, jakkoliv obiter dictum, poznamenat, že soudní kontrola zákonnosti správních aktů neslouží k tomu, aby soudy se správními orgány hrály jistou obdobu ping - pongu, jehož cílem je zjistit, kdo déle vydrží přesvědčovat druhého o správnosti svého postupu. Takovou parodii na správní soudnictví Nejvyšší správní soud nehodlá tolerovat, protože v konečném důsledku se nejcitelněji dotýká toho, komu by mělo poskytovat především ochranu, tedy adresátu veřejné správy. Stěžovatelka by učinila lépe, kdyby vydala ve věci žalobce konečně řádné správní rozhodnutí, v němž se bude řídit do důsledku tím, k čemu ji krajský soud v předcházejících rozhodnutích zavázal, spíše než aby věnovala čas tvorbě

pochvalných tiskových zpráv o tom, jak nízké procento svých rozhodnutí neustojí před správními soudy.“

Vzhledem k výše uvedené argumentaci soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a vrátil věc žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení žalovaná řádně odůvodní rozhodnutí o námitkách a vypořádá se se všemi námitkami žalobce.

Náklady řízení účastníkům přiznány nebyly, neboť žalobce žádné nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil a žalovaná v tomto řízení nebyla úspěšná (§ 60 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Nadto podle § 118d odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb. orgány sociálního zabezpečení nemají nárok na náhradu nákladů vzniklých v řízení o dávkách důchodového pojištění včetně řízení před soudem.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Olomouci dne 12. 7. 2010

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně